

Inleiding

In het Strategisch plan 2012-2016 hebben wij gezamenlijk een aantal doelstellingen geformuleerd gericht op vernieuwen en versterken van de masterfase.

- Zichtbare koppeling realiseren van masters aan onderzoekssterktes
- Een betere oriëntatie op de arbeidsmarkt in masters
- Een sterkere internationale oriëntatie in het honoursonderwijs (waaronder researchmasters)
- Een doelmatiger masteraanbod creëren (>20 studenten)
- Verrijking masteronderwijs door samenwerking met TU/e
- Doorstroomroutes realiseren samen met de HU

Om samenhang en transparantie te bevorderen van de verschillende activiteiten die bijdragen aan het realiseren van bovengenoemde doelen, starten we een project *Vernieuwing masterfase*. In dit project worden facultaire en universiteitsbrede activiteiten gebundeld. Sommige faculteiten waren al voor de start van het project zelf aan de slag met de masterfase. Het tempo in het project wordt daarom in grote mate bepaald door de voorlopers, zodat de universitaire activiteiten niet vertragend gaan werken op facultaire initiatieven. Het beoogde resultaat van het project is dat in september 2016 alle Utrechtse masteropleidingen een herkenbaar profiel hebben, dat zij studenten voorbereiden op de arbeidsmarkt van morgen, aantrekkelijk zijn voor studenten en doelmatig georganiseerd zijn.

Aanpak

Het universiteitsbrede project *Vernieuwing masterfase* loopt van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 en bestaat uit een aantal fases:

1. formuleren uitgangspunten en visie
2. uitwerking van de visie door faculteiten
3. borging van de visie door certificering van de facultaire plannen
4. realiseren van de nieuwe programma's

Het college kiest er nadrukkelijk voor om het project op een andere manier uit te voeren dan bama3.0, dat een aantal universiteitsbrede deelprojecten kende. Bij het project *Vernieuwing masterfase* kiezen college en decanen meer voor een aanpak die vergelijkbaar is met de invoering bachelor-master in 2002, waarbij op universitair niveau kaders die de basis vormen voor facultaire activiteiten. Daarmee kan elke faculteit zijn eigen tempo kiezen en ook op een eigen manier vorm te geven aan het facultaire deelproject.

In de afgelopen maanden hebben college, decanen en vice-decanen gezamenlijk vorm gegeven aan de visie en uitgangspunten. In de vergadering van december heeft het college uw commissie OOS daarvan het eerste concept gepresenteerd in de vorm van de powerpointpresentatie en tijdens de aftrap van het project op 15 januari is de presentatie aan een grotere groep medewerkers en studenten gepresenteerd. Ook uw commissie OOS was daarvoor uitgenodigd.

Na bespreking in de uraad stelt het college van bestuur de uitgangspunten vast. Op basis daarvan zullen faculteiten de facultaire deelprojecten uitvoeren die gericht zijn op het vormgeven van de masterprogramma's. Op universitair niveau zal in de vorm van deelprojecten een aantal overstijgende activiteiten worden uitgevoerd.

Om te borgen dat de uitgangspunten daadwerkelijk worden gerealiseerd zullen alle programma's worden gecertificeerd. In 2002 heeft de UU certificering geïntroduceerd als onderdeel van de Utrechtse kwaliteitszorg in het onderwijs. Certificering is erop gericht om wijzigingen in het bestaande opleidingsaanbod en voorstellen voor nieuwe opleidingen te toetsen aan de Utrechtse visie op onderwijs. Goedgekeurde voorstellen worden opgenomen in het Universitair Register van Opleidingen (URO). Het URO is vervolgens de basis voor de marketing, maar ook voor bronssystemen als OSIRIS. Om een externe blik op de certificering te geven, zal het college van bestuur een nieuwe certificeringscommissie instellen, bestaande uit drie hoogleraren en twee studenten die de certificering uitvoert. De commissie adviseert het college van bestuur; het college van bestuur besluit op basis daarvan.

De uitgangspunten worden uiteindelijk geformaliseerd in een herziene richtlijn onderwijs, die weer basis is voor de model-OER. Het college zal het proces van certificeren zoveel mogelijk parallel laten lopen aan vaststelling van de richtlijn, om ervoor te zorgen dat formele procedures de facultaire processen niet gaan frustreren. We hebben immers faculteiten die een nieuw onderwijsaanbod per 2015-2016 willen realiseren. Het college van bestuur mikt er daarom op om de concept-richtlijn, die is afgeleid van de visie en uitgangspunten, te kunnen bespreken in cyclus van mei/juni in de UR.

In 2016 zal het project worden geëvalueerd.

Fases en beslismomenten

Het project kent gedurende de looptijd drie fases met bijbehorende beslismomenten.

Fase 1: aanscherpen visie, uitgangspunten en certificering

Periode: januari-maart 2014

In het najaar van 2013 hebben het college van bestuur en decanen de visie op de masterfase geformuleerd, met input van studenten en docenten. In de periode januari-maart 2014 worden de visie en de uitgangspunten nader aangescherpt, mede ook op basis van bespreking in de UR. In januari 2014 zal het bestaande certificeringsformat worden aangepast aan de vernieuwde visie. Het certificeringsformat met bijbehorende procedure is de leidraad voor decanen om te gaan werken aan een vernieuwd masteraanbod. Uitgangspunt is dat alle masterprogramma's opnieuw worden gecertificeerd. Dit proces moet uiterlijk in het voorjaar van 2015 zijn afgerond, zodat de werving tijdig kan starten voor het cursusjaar 2016-2017. Met de faculteiten die nu al aan het vernieuwen van het masteraanbod werken, wordt hierover zorgvuldig afgestemd. In deze fase wordt een gedetailleerde planning voor het project, en een plan voor monitoring en evaluatie van het project opgesteld.

De visie wordt in het voorjaar vertaald naar een aangepaste Richtlijn onderwijs, ter bespreking in de UR van juni.

Fase 2: herzien en vernieuwen van het masteraanbod in faculteiten

Periode: Januari 2014-mei 2015

Faculteiten werken aan de vernieuwing van het opleidingsaanbod. Vanaf mei/juni 2014 kunnen voorstellen voor masterprogramma's nieuwe stijl worden ingediend bij de certificeringscommissie. In juni 2015 moeten alle voorstellen uiterlijk zijn ingediend om in september 2016 van start te kunnen gaan. Daarna vervalt de interne certificering van de huidige programma's. Uiterlijk in september 2016 gaan alle programma's nieuwe stijl van start. Op basis van het certificeringsvoorstel worden programma's daadwerkelijk vormgegeven. Om faculteiten de mogelijkheid te bieden volgens een eigen tempo te werken aan de vernieuwing van het masteraanbod, is het mogelijk regelmatig (bijvoorbeeld iedere 6 weken) nieuwe voorstellen in te dienen. De doorlooptijd is kort: de certificeringscommissie komt binnen twee weken na indiening van het voorstel met een advies, op basis waarvan het college van bestuur een beslissing neemt. Aan de decanen wordt verzocht de voorstellen zoveel mogelijk per Graduate School in te dienen, zodat de commissie ook een advies kan geven over het totale masteraanbod. Na certificering volgt implementatie van het voorstel.

Fase 3: evaluatie en bijstelling

In september 2016 start de eerste evaluatie. In december 2016 is een eerste evaluatie gereed op basis waarvan eventuele bijstellingen kunnen plaatsvinden.

Deelprojecten en beslismomenten

Het project kent verder 4 deelprojecten met bijbehorende beslismomenten.

Deelproject 1: Facultaire projecten

Periode: vanaf januari 2014

Elke faculteit geeft zelf een project vorm voor vernieuwing van de masterfase dat past bij de aard en omvang van de faculteit. Elke faculteit bepaalt zelf het tempo.

Deelproject 2: voorbereiden nieuwe inschrijf- en selectieprocedure masterfase

Periode: januari-juni 2014

Een universiteitsbrede projectgroep doet voorstellen voor een vernieuwde (administratieve) procedure voor aanmelden, selecteren, toelaten en inschrijven voor de masterfase nieuwe stijl. Doel daarvan is ook te komen tot kwaliteits- en efficiëntiewinst. De ervaring van studenten zal hierbij nadrukkelijk worden betrokken.

Deelproject 3: voorbereiden plan voor werving en communicatie masterfase

Periode: januari-juni 2014

Een universiteitsbrede werkgroep bereidt een marketingplan voor rondom (inter)nationale werving en communicatie met masterkiezers en masterstudenten, inclusief implementatievoorstel en benodigde mensen en middelen in de staande organisatie. Een voorstel voor eenduidige terminologie maakt hier onderdeel van uit. Doel hiervan is onder andere om communityvorming en binding met toekomstige masterstudenten te vergroten. Er wordt daarbij gezorgd voor een regelmatige en zorgvuldige afstemming met het project mastersite. Ook hier zullen aankomende en zittende studenten nauw bij worden betrokken.

Deelproject 4: voorbereiden advies inrichting career centers

Periode: januari-november 2014

Een universitaire project met facultaire en universitaire medewerkers en studenten bereidt een advies voor over de haalbaarheid van de inrichting van career centers, gekoppeld aan de graduate school. Deze centers naar Angelsaksisch voorbeeld hebben als voornaamste taak om studenten na het behalen van hun diploma te begeleiden naar een positie op de arbeidsmarkt. Het advies bevat een implementatievoorstel voor een pilot, inclusief benodigde mensen en middelen.

Overige activiteiten

Binnen het universiteitsbrede project wordt daarnaast gewerkt aan

- flankerende maatregelen zoals het opstellen van een model onderwijs- en examenregeling of het opstellen van eventuele overgangsregelingen
- informatievoorziening, in overleg met facultaire projecten wordt gewerkt aan communicatie richting medewerkers en studenten over het project
- kennisdeling tussen opleidingen over thema's die centraal staan in het project, zoals internationalisering, relatie met de arbeidsmarkt

Planning

	2013	2014	2015	2016
Voortraject				
Vorbereiden visie en uitgangspunten	Dec			
Fase 1				
Lanceren project		Jan		
Opstellen plan voor monitoring en evaluatie		Jan-mrt		
Aanscherpen visie en voorbereiden kaders		Jan-mrt		
Vorbereiden certificeringsprocedure- en format		Jan-feb		
Vaststellen kaders en certificeringsprocedure		Feb		
Fase 2				
Faculteiten werken aan vernieuwing aanbod		Jan-dec	Jan-jun	
Indienen en beoordelen certificeringsvoorstellen		Mei-dec	Jan-jun	
Aanpassen Richtlijn Onderwijs en model				

OER (check bij Anton)				
Masters nieuwe stijl van start			Sept	Sept
Fase 3				
Evaluatie				Sept-dec
	2013	2014	2015	2016
Deelprojecten				
Vorbereiden ATI-proces masterfase		Jan-jun		
Besluit ATI		Sept		
Implementatie ATI		Okt-dec	Jan-okt	
Vorbereiden plan communicatie en werving		Jan-jun		
Besluit plan communicatie en werving		Jun		
Implementatie plan communicatie en werving		Sept-dec	Jan-okt	
Vorbereiden pilot career center		Jan-jun		
Besluit pilot career center		Sept		
Implementatie pilot career center		Okt-dec	Jan-jun	
Start career center			Sept	
Evaluatie career center Besluit voorstel uitbreiding				Sept

Projectorganisatie

Om het project zo slagvaardig en flexibel mogelijk in te richten, wordt de volgende projectorganisatie ingericht.

Opdrachtgever

De opdrachtgever van het project vernieuwing masterfase is het college van bestuur. De rector magnificus is aanspreekpunt voor het project namens het college. Er vindt regelmatig overleg plaats over de voortgang van het project met de algemeen projectleider. De directeur O&O is namens het college van bestuur gedelegeerd opdrachtgever en draagt zorg voor de dagelijkse begeleiding van het project.

Het college van bestuur is beslissingsbevoegd, en zoekt daarbij afstemming met decanen. Belangrijke besluiten worden voorbesproken in het bestuursoverleg van college van bestuur en decanen. Het college van bestuur bespreekt de voortgang in 2014 en 2015 structureel met de universiteitsraad.

Regiegroep

De regiegroep wordt gevormd door de rector en de vice-decanen onderwijs in de faculteiten. Zij zijn de opdrachtnemers van het project. Zij zien toe op verloop en tempo van de vernieuwing van de masterfase in de faculteit. De vice-decanen spreken regelmatig (eens in de 6 weken) met de opdrachtgever over de voortgang van het project op hoofdlijnen. Voorafgaand daaraan stemmen zij af met betrokkenen in de faculteit.

Algemeen projectleider

De algemeen projectleider is verantwoordelijk voor de coördinatie van het project en ziet erop toe dat de gestelde deadlines behaald worden. Ook draagt de algemeen projectleider zorg voor tijdige afstemming en zorgvuldige interne en externe communicatie over het project.

Faculiteiten

De decanen kiezen zelf voor een gewenste organisatievorm van de vernieuwing van de masterfase in de betreffende faculteit, bijvoorbeeld in de vorm van projectgroepen.

Communicatie en afstemming

Het college heeft de opgestelde visie in de vorm van een PowerPointpresentatie na de startbijeenkomst op 15 januari verspreid onder een brede groep betrokkenen bij de vernieuwing van het Utrechtse masteronderwijs. Faculiteiten/Graduate schools kunnen deze presentatie gebruiken om gesprekken te voeren over het vernieuwen van het opleidingsaanbod en het inrichten van een projectorganisatie.

Er is een plan voor interne communicatie in voorbereiding. Instrumenten die met succes zijn ingezet in de communicatie over BaMa 3.0 zullen ook in dit project ingezet worden.

Betrokkenen bij het project vernieuwing masterfase zijn in ieder geval: studenten, decanen, vice-decanen, onderwijsdirecteuren, voorzitters boards of studies graduate schools, hoofden onderwijsbeleid, hoofden onderzoeksbeleid, secretarissen graduate schools, hoofden communicatie.

Vooralsnog worden de volgende instrumenten voorzien:

1. Bijeenkomsten: universiteitsbrede bijeenkomsten zijn bedoeld om draagvlak te vergroten en de universitaire gemeenschap gelegenheid te geven mee te praten en mee te denken over de voortgang. Op 15 januari 2014 is een kick off georganiseerd voor een brede groep betrokkenen bij het masteronderwijs. Daarnaast worden enkele thematische (lunch)bijeenkomsten georganiseerd om input op te halen uit de universitaire gemeenschap.
2. Periodieke nieuwsbrieven: volgens een vooraf afgesproken frequentie stuurt de algemeen projectleider periodieke nieuwsbrieven naar een brede distributielijst. In deze nieuwsbrieven wordt gerapporteerd over de voortgang, worden besluiten gecommuniceerd en staan aankondigingen van bijeenkomsten. Ook worden er good practices uit faculteiten in beschreven.
3. Rapportages en afstemming: tijdens regulier overleg van betrokkenen bij de masterfase rapporteert de algemeen projectleider regelmatig over de voortgang van het project. Ook wordt voorafgaand aan besluitvorming feedback gevraagd van belangrijke betrokkenen.
4. Teamsite/intranet: op een teamsite worden beslisdocumenten en nieuwsbrieven ontsloten, en is ruimte voor facultaire initiatieven en good practices.

Budget

In de periode 2014-2016 stelt het college van bestuur aanvullende financiële middelen ter beschikking om uitvoering van het project zowel op universitair als op facultair niveau mogelijk te maken.

Universiteit Utrecht

Vernieuwing masterfase 2014-2016

—

27 januari 2014

Op 1 januari 2014 is, als onderdeel van het Strategisch Plan 2012-2016, het universitaire project 'Vernieuwing masterfase' gestart.

Het beoogde resultaat van het project is dat in september 2016 alle Utrechtse masteropleidingen een herkenbaar profiel hebben, studenten voorbereiden op de arbeidsmarkt van morgen, aantrekkelijk zijn voor studenten en doelmatig georganiseerd zijn. Om dit te realiseren wordt in de periode 2014-2016 het aanbod van masteropleidingen in Utrecht volledig vernieuwd en verbeterd.

Het project 'Vernieuwing masterfase' loopt van januari 2014 tot en met december 2016.

Deze presentatie bevat

- de aanleiding voor het project
- de nieuwe visie en uitgangspunten voor de masterfase
- een globale planning.

Aanleiding

1. Het hoger onderwijs is in beweging

- De doorstroommaster is afgeschaft
- De regering heeft vergevorderde plannen voor een sociaal leenstelsel
- Er komen meer beurzen en mogelijkheden voor internationale mobiliteit

2. De arbeidsmarkt is in beweging

- Starters moeten zich onderscheiden om hun baankansen te vergroten
- Op de arbeidsmarkt van de toekomst wordt om andere vaardigheden gevraagd

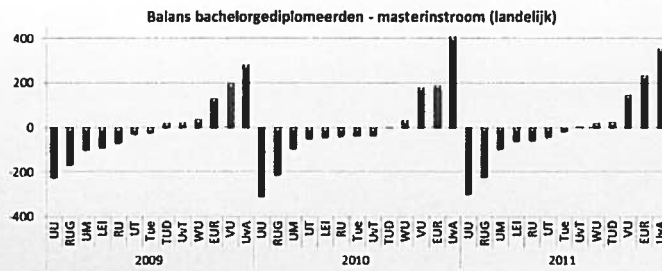
3. Studenten vinden ons masteraanbod niet altijd aantrekkelijk

- Ze vinden het aanbod onoverzichtelijk en moeilijk vindbaar
- Sommige programma's hebben een weinig aansprekende naam
- Relatief veel programma's worden matig beoordeeld (NSE, Keuzegids)

1. De masterkiezer van de toekomst wordt nog mobieler. Als de studiefinanciering in de masterfase wegvalt, dan gaat de masterkiezer kritischer kijken naar wat de master hem/haar biedt op de arbeidsmarkt en bij zijn/haar carrière. In toenemende mate zal de financiering van een vervolgopleiding voor rekening komen van de student. Dat betekent dat de student steeds selectiever is en kiest voor kwaliteit en meerwaarde van een vervolgopleiding.
2. De arbeidsmarkt ontwikkelt zich snel. Er komen steeds meer hoger opgeleiden, en het aantal vacatures blijft achter bij die groei. Voor jongeren is het een uitdaging een baan te vinden die past bij hun opleiding. Om betere kansen te krijgen moeten zij zich onderscheiden. De arbeidsmarkt van de 21^e eeuw vraagt om nieuwe vaardigheden, onder andere op het vlak van communicatie en werkethiek. Het masteronderwijs moet studenten hierop voorbereiden. Aangezien het universitaire masteronderwijs de laatste 30 jaar te eenzijdig gericht was op een loopbaan in onderzoek, is hernieuwde aandacht voor het beroepsperspectief van masteropleidingen noodzakelijk.
3. Masterkiezeraars en huidige masterstudenten geven aan dat de aantrekkelijkheid van het Utrechtse aanbod verbeterd kan worden. De studentenoordelen over het Utrechtse masteronderwijs, zoals in de Nationale Studenten Enquête (NSE), laten zien dat verbeteringen ten aanzien van onderwijskwaliteit mogelijk en noodzakelijk zijn. Aan de zichtbaarheid en de vindbaarheid van dat aanbod wordt nu al gewerkt door een compleet nieuwe, doelgroepgerichte mastersite te ontwikkelen. Deze nieuwe site gaat in het najaar van 2014 live en zal het nieuwe masteraanbod uiteindelijk gaan accommoderen.

Aanleiding

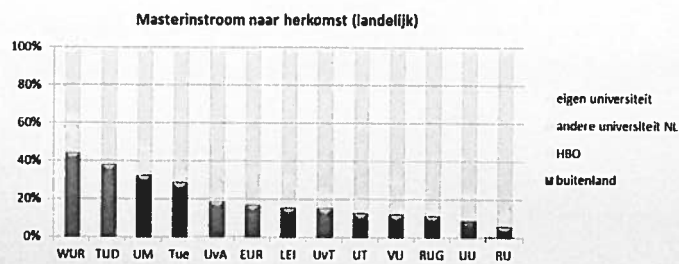
4. De Universiteit Utrecht dreigt een bacheloruniversiteit te worden

Er vertrekken jaarlijks meer studenten met een bachelordiploma uit Utrecht naar een andere universiteit, dan er van elders instromen in onze masterfase. Dit heeft onder meer gevolgen voor de doorstroom naar promotietrajecten. Een researchuniversiteit heeft een sterke positie nodig in de PhD-fase. Daarom is het van belang om een betere balans te realiseren in de instroom van bachelor- en masterstudenten.

Aanleiding

5. De Universiteit Utrecht heeft relatief weinig internationale masterstudenten

Vernieuwing masterfase 2014-2016

27 januari 2014 4

Van de huidige 169 masterprogramma's is ongeveer de helft Engelstalig. De internationale instroom in de Utrechtse masterfase is, na de Radboud Universiteit Nijmegen, de laagste van heel Nederland, terwijl er wel een groot aanbod aan Engelstalige programma's is. We lopen hierdoor potentieel talent mis. Internationale studenten dragen bij aan een internationale oriëntatie van het onderwijs. 'International classrooms' bereiden studenten voor op een globaliserende arbeidsmarkt.

Ambities

- **Strategisch Plan 2012-2016:**
 - Zichtbare koppeling masters aan onderzoekssterktes
 - Meer aandacht voor oriëntatie op de arbeidsmarkt in masters
 - Een doelmatiger masteraanbod (>20 studenten)
 - Verrijking masteronderwijs door samenwerking met TU/e
 - Doorstroomroutes samen met de HU

- **Ambities en wensen vernieuwing masterfase:**
 - Een eigen gezicht voor de Utrechtse masterfase
 - Betere oordelen ten aanzien van onderwijskwaliteit (NSE, Keuzegids)
 - Een overzichtelijker aanbod, minder programma's (nu 169)
 - Een beter en aantrekkelijker geafficheerd aanbod
 - Een beter georganiseerd aanbod
 - Instroom master meer in balans met uitstroom bachelor
 - Meer talent aantrekken, vooral van (inter)nationale universiteiten

In het Strategisch Plan 2012-2016 heeft de Universiteit Utrecht ambities geformuleerd over de masterfase. In het project 'Vernieuwing masterfase' gaan we deze realiseren en verder uitbreiden.

Visie

"Our educational mission goes well beyond the development of highly employable professionals, vital though that is, and places equal emphasis on preparing graduates to take personal responsibility, as citizens, for building sustainable civil societies in the 21st century and addressing the great social and environmental issues confronting humankind."

In het najaar van 2013 is door decanen, vice-decanen en college van bestuur een gezamenlijke visie voor de Utrechtse masterfase geformuleerd. Deze visie is geïnspireerd op die van de University of Manchester en geeft antwoord op de vraag waarin de Utrechtse masters zich onderscheiden en welke meerwaarde zij afgestudeerden bieden voor een carrière in wetenschappelijk onderzoek en maatschappij.

In het Utrechtse masteronderwijs staat de aandacht voor burgerschap en 'employability' van afgestudeerden centraal. Deze krijgt vorm in het onderwijs door de aandacht voor ontwikkeling van competenties en ruimte voor individuele ontplooiing. Daarbij wordt nadrukkelijk aansluiting gezocht bij maatschappelijke vraagstukken en het onderzoeksprofiel van de universiteit.

Visie

Studenten kiezen voor een master in Utrecht:

- vanwege de specialisatie in het vakgebied van hun interesse
- vanwege de ruimte voor ontplooiing binnen en buiten de masteropleiding
- als goede voorbereiding op de arbeidsmarkt en een carrière

In de masteropleidingen van de Universiteit Utrecht gaan studenten de diepte in. Ze specialiseren zich, maar er is ook aandacht voor interdisciplinaire training en internationale oriëntatie op het vakgebied. Dit bereidt hen voor op een toekomstige baan. Maatschappelijke kansen en vragen staan centraal.

Alle masters maken deel uit van een Graduate School, die zich kenmerkt door:

- een hechte (internationale) community
- een 'career center': als je bent afgestudeerd, kun je je hier oriënteren op de arbeidsmarkt en de vaardigheden die je daarvoor nodig hebt verder ontwikkelen (via stagebemiddeling, uitzendfuncties, consulting)
- een programma voor (sociaal, duurzaam) ondernemerschap

De bachelor- en masterfase aan de Universiteit Utrecht hebben elk een eigen gezicht en eigen doelstellingen. In de bachelorfase worden breed gevormde academici opgeleid die zich vervolgens in de masterfase binnen een bepaalde discipline kunnen specialiseren, met het oog op een carrière binnen of buiten de wetenschap.

Door heldere keuzes te maken krijgt het Utrechtse masteronderwijs een onderscheidend profiel ten opzichte van het masteronderwijs aan andere universiteiten. Dit eigen gezicht wordt door zowel studiekeuzers als door toekomstige werkgevers van afgestudeerden herkend. Het komt tot uiting in de voorlichting en marketing van de masteropleidingen.

Uitgangspunten

1. Onderzoeksgedreven

- *Researchmasters:*
 - Afgestudeerden hebben wil en vermogen om grensverleggend onderzoek te doen
 - Zijn gekoppeld aan onderzoekssterktes van de Universiteit Utrecht
- *Professional masters:*
 - Afgestudeerden hebben wil en vermogen om (complexe) maatschappelijke vraagstukken op te lossen
 - Zijn gekoppeld aan maatschappelijke thema's
 - Vraag uit de maatschappij mede bepalend bij vormgeven van programma

Voor de Utrechtse masterfase hanteren we 7 uitgangspunten.

De masteropleidingen van de Universiteit Utrecht zijn onderzoeksgedreven. Daarin onderscheiden ze zich van het hbo. De focus van dit onderzoek verschilt voor researchmasters en professional masters. In researchmasters richt het zich op wetenschappelijk onderzoek, en in professional masters op maatschappelijke thema's en vraagstukken.

Voor studenten moet duidelijk zijn dat er onderscheid is tussen researchmasters en professional masters. De oriëntatie, en niet de duur van de opleiding is hierin bepalend. Vanaf september 2015 worden in de werving alleen nog de termen researchmasters en professional masters gebruikt om dit onderscheid duidelijk aan te geven. Educatieve masters zijn vanaf september 2015 geen aparte categorie master meer, maar zijn professional masters.

Voor studenten is duidelijk welke onderzoeksvaardigheden zij opdoen gedurende hun opleiding, in de vorm van afgebakende leerlijnen of accenten in de programmering. Ook is voor hen helder op welke onderzoekssterktes de researchmasters aansluiten. Maatschappelijke thema's en vraagstukken staan zichtbaar centraal in professional masters. De Universiteit Utrecht gaat ervan uit dat er een constante dialoog is tussen opleiding en het maatschappelijk veld over de vormgeving en bijstelling van het opleidingsaanbod, zonder overigens het werkveld de inhoud te laten bepalen.

— Uitgangspunten

2. Voorbereidend op de arbeidsmarkt van morgen

- *Researchmasters:*
 - Leiden op voor een carrière in wetenschappelijk onderzoek binnen of buiten de universiteit
 - Afgestudeerden zijn succesvol op de internationale PhD-markt

- *Professional masters:*
 - Leiden op voor een carrière in de maatschappij
 - Afgestudeerden zijn succesvol op de (internationale) arbeidsmarkt

Het is de taak van de Universiteit Utrecht om studenten op te leiden voor de arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt is volop in beweging. In de maatschappij is in toenemende mate vraag naar flexibele en mobiele medewerkers, die zijn toegerust voor het werken met ICT in interdisciplinaire en internationale teams. Zie hiervoor onder meer het McKinsey rapport 'Education to Employment: Getting Europe's Youth into Work' uit januari 2014 en het rapport 'Future Work Skills 2020' uit 2011 van het Institute for the Future van de University of Phoenix (zie links onderaan notitiepagina).

De Utrechtse masterprogramma's leveren afgestudeerden af die volop kansen en mogelijkheden hebben op de zich snel ontwikkelende, internationale en globaliserende arbeidsmarkt. Dit betekent niet alleen dat studenten academische vaardigheden aanleren, maar ook dat ze vaardigheden kunnen leren die zij nodig hebben op de arbeidsmarkt van de 21^e eeuw.

Voor studenten is duidelijk hoe de voorbereiding op hun toekomstige werkveld gestalte krijgt in het onderwijsprogramma en in welke vaardigheden zij getraind worden: via leerlijnen, programmaonderdelen, werkvormen, kortere of langere stages, gastlezingen of simulaties.

In career centers kunnen studenten en afgestudeerden zich oriënteren op hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt, via consultancyopdrachten, traineeships of uitzendfuncties. Career centers dragen bij aan het ontwikkelen van ondernemerschap en verhogen de mogelijkheden van afgestudeerden op de arbeidsmarkt.

Links:

<http://www.neth-er.eu/nl/nieuws/Hordenlopen-van-onderwijs-naar-werk>

http://www.iftf.org/uploads/media/SR-1382A_UPRI_future_work_skills_sm.pdf

Uitgangspunten

3. Interdisciplinaire training

- Onderscheidend element van Utrechtse masterfase
- Verhoogt de mogelijkheden van afgestudeerden op de arbeidsmarkt

4. Sterke internationale oriëntatie

- Aantrekken en binden van getalenteerde studenten en staf uit het buitenland
- Veel internationale uitwisseling van studenten en staf
- Internationale positionering van het vakgebied

3. Over disciplines heen kijken en met mensen uit een andere discipline kunnen samenwerken: deze vaardigheden worden steeds belangrijker in wetenschap en maatschappij. Wetenschappelijke doorbraken vinden plaats op het grensvlak van disciplines. De arbeidsmarkt vereist dat mensen in interdisciplinaire teams kunnen samenwerken. Hierop willen we onze studenten voorbereiden.

Interdisciplinaire training is daarom een van de onderscheidende elementen van het Utrechtse masteronderwijs. Afgestudeerden hebben meer mogelijkheden op de arbeidsmarkt omdat zij tijdens hun masteropleiding in interdisciplinaire teams en aan interdisciplinaire opdrachten hebben kunnen werken. Het is voor studenten inzichtelijk in welke programmaonderdelen interdisciplinariteit aan bod komt.

4. De Universiteit Utrecht vindt het belangrijk dat haar studenten worden voorbereid op een globaliserende wereld. Wetenschap is per definitie internationaal, en bedrijfsleven en organisaties opereren mondiaal. Meer internationale oriëntatie verhoogt de kans op het vinden van een passende baan voor afgestudeerden. De Universiteit Utrecht biedt alle studenten daarom een internationale oriëntatie. Voor studenten is inzichtelijk hoe de internationale oriëntatie in hun masterprogramma wordt vormgegeven: via summer schools, stages in het buitenland, gastlezingen en cursussen.

Een globaliserende wereld betekent ook dat de universiteit aantrekkelijk wil zijn voor internationale studenten. Talent bevindt zich immers niet alleen in Nederland. Voor het aantrekken van meer internationale studenten is in Graduate Schools meer aandacht nodig voor het werven en binden van internationaal talent. Internationale alumninetwerken kunnen hier een rol in spelen, en marketing en voorlichting sluiten hierop aan. Speciale aandacht gaat uit naar services of randvoorwaarden als beurzen en huisvesting.

Uitgangspunten

5. Ruimte voor persoonlijke ontwikkeling

- Stimulerend onderwijs
- Keuzemogelijkheden
- Begeleiding
- Hechte community
- Alle masters zijn selectief en hebben één startmoment

In de masterfase staat de persoonlijke ontwikkeling en ontplooiing van de student centraal. Het onderwijs is anders van aard dan in de bachelorfase. De relatie tussen docent en student wordt gekenmerkt door het meester-gezelprincipe, waarbij de docent de studenten stimuleert in het volgen van persoonlijke interesses. De in het onderwijs gehanteerde werkvormen zijn er mede op gericht om studenten vaardigheden aan te leren die zij nodig hebben in hun toekomstige loopbaan.

In de masterfase ligt het accent op specialisatie. Toch is er volop ruimte voor het volgen van persoonlijke interesses in de vorm van het volgen van cursussen elders of interdisciplinaire programmaonderdelen. Het onderwijsprogramma wordt zo ingericht dat het volgen van een eigen studiep pad mogelijk is zonder al te grote vertraging op te lopen.

Het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling start bij de selectieprocedure. Er vindt selectie plaats die ervoor moet zorgen dat de juiste student aan de juiste masteropleiding gekoppeld wordt. Het accent ligt op vaardigheden en competenties, en niet zozeer op eerder verworven kennis. De begeleiding tijdens de masteropleiding bouwt hierop voort. De meeste masters hebben één startmoment, waardoor de community wordt bevorderd. Grotere masteropleidingen kunnen om deze reden twee startmomenten hanteren.

Er is volop aandacht voor het bevorderen van hechte communities van studenten en staf waarin de persoonlijke ontwikkeling en ontplooiing van studenten tot bloei komt. Dit komt tot uiting in activiteiten die de sociale binding vergroten, maar ook in een rijk extra-curriculair aanbod, waarbij maatschappelijke vraagstukken en thema's centraal staan. De Graduate School is het 'huis' van de masterfase, waar ook alumni graag naar terugkeren en hun betrokkenheid tonen.

Uitgangspunten

6. Overzichtelijk aanbod

- Onderscheidend en herkenbaar profiel
- Afgestemd aanbod binnen de Graduate School
- Aantrekkelijk geafficheerd

De Utrechtse masters zijn georganiseerd in domeinen (per Graduate School). In alle masters komt het Utrechtse onderscheidende profiel duidelijk naar voren.

Alle Graduate Schools bieden zowel research als professional masters aan met een herkenbaar profiel, programma en duidelijke eindtermen. Het aanbod binnen een Graduate School vormt een afgestemd geheel dat aantoonbaar aansluit bij de vraag van studiekeizers en werkgevers. De oriëntatie is bepalend voor het onderscheid tussen een research- of professional master; niet de duur van de opleiding. Niet alle 2-jarige masterprogramma's zijn per definitie researchmasters. Researchmasters zijn wel altijd tweejarig.

Programma's zijn aantrekkelijk geafficheerd: op de masterkiezerssite, via actieve werving, transparante selectieprocedures, een aantrekkelijke naamgeving gecombineerd met intensief onderwijs dat gedragen wordt vanuit verschillende leerstoelen.

Uitgangspunten

7. Doelmatig en efficiënt

- Minimale instroom van 20 studenten per programma
- Minimaal drie dragende leerstoelen per programma
- Eén startmoment
- Flexibele programmering binnen de Graduate School
- Gezamenlijke cursussen

Het efficiënter organiseren van onderwijs levert besparingen op die kunnen worden geïnvesteerd in het verbeteren van de kwaliteit. Het bieden van een overzichtelijk cursusaanbod en één startmoment bevordert de communityvorming en verhoogt de samenhang en de kwaliteit van het onderwijs. De kracht van het programma wordt vergroot als er meer massa is, in studenten en in staf. Het terugbrengen van het aantal instroommomenten van twee naar een bij de meeste masteropleidingen draagt hieraan bij. Alleen grotere masteropleidingen hanteren twee instroommomenten om de communityvorming te bevorderen. In het Strategisch Plan 2012-2016 heeft de universiteit vastgesteld dat alle masterprogramma's een minimale instroom van tenminste 20 studenten hebben.

Projectorganisatie

Projecten in faculteiten / Graduate Schools:

- Vernieuwen eindtermen, inhoud en organisatie programma's
- Indienen certificeringsvoorstellen

Universitaire deelprojecten:

1. Ontwikkelen vernieuwde selectie- en aanmeldprocedure
2. Ontwikkelen strategisch plan voor werving, marketing en communicatie van de masterfase
3. Ontwikkelen career centers

De grote lijnen van de vernieuwing van de Utrechtse masterfase liggen vast. Alle faculteiten en Graduate Schools krijgen ermee te maken, omdat de certificering van de huidige programma's in 2015 vervalt.

In de eerste twee maanden van 2014 worden de visie en uitgangspunten onder leiding van de directie O&O verder uitgewerkt en vertaald naar een vernieuwd certificeringsformat en -procedure. Alle Graduate Schools gaan in 2014 werken aan het vernieuwen van het aanbod waarbij voortgebouwd wordt op bestaande kwaliteit. De voorstellen worden beoordeeld door een certificeringscommissie, die het college van bestuur adviseert. Faculteiten / Graduate Schools richten hiervoor hun eigen projectorganisatie in en bepalen zelf wanneer ze starten met dit project en welk tempo ze daarbij aanhouden. Uiterlijk in mei/juni 2015 moeten alle masterprogramma's opnieuw zijn gecertificeerd.

Er zijn drie universitaire deelprojecten die in januari/februari 2014 van start gaan nadat universiteitsbrede projectgroepen gevormd zijn. Ze doorlopen elk een eigen planning.

Op 15 januari 2014 is de start van het project vernieuwing masterfase gemarkeerd tijdens een gezamenlijke bijeenkomst voor alle betrokkenen.

— Globale planning

- 15 januari 2014: project start-up vernieuwing masterfase voor alle betrokkenen
- Vanaf jan 2014: faculteiten/Graduate Schools gaan aan de slag met vernieuwing van het aanbod
- Jan-feb 2014: uitgangspunten visie uitwerken, vaststellen vernieuwd certificeringsformat en –procedure en benoemen certificeringscommissie
- Mei 2014: eerste mogelijkheid tot indienen certificeringsvoorstellen masterprogramma's nieuwe stijl
- Mei 2015: laatste ronde certificering
- September 2015: start werving
- September 2016: alle masterprogramma's nieuwe stijl uiterlijk van start
- December 2016: eerste evaluatie uitgevoerd

Deze planning wordt verder uitgewerkt in januari 2014.

Vragen over facultaire projecten?

Benader je decaan.

Vragen over het universitaire project, de drie deelprojecten en de planning?

Mail of bel Marieke de Bakker, projectleider Vernieuwing masterfase van de Directie O&O, m.a.debakker@uu.nl of tel. 030-2533625.